MOTIE GEMEENTERAAD

Motie nummer:	2025-M0007
Datum indiening	24 maart 2025

Onderwerp: Zorggeld voor zorg en niet voor winst

De raad van de gemeente Zutphen in vergadering bijeen,

Constaterende dat:

1. In 2021 de raad heeft gekozen voor nieuwe uitgangspunten voor het organiseren van de huishoudelijke zorg, bedoeld om de negatieve effecten van marktwerking voor zorgmedewerkers en cliënten zoveel mogelijk te beperken[1];
2. Een van deze uitgangspunten, waartoe de raad unaniem besloten heeft, luidt: *"budgetbesteding moet gericht zijn op maximale maatschappelijke waarde uit publieke middelen".*

Overwegende dat:

a) Het college slechts terugvalt op een "social return on investment"- afspraak, wanneer gevraagd wordt of voldaan is aan het uitgangspunt: *"budgetbesteding moet gericht zijn op maximale maatschappelijke waarde uit publieke middelen",* zoals blijkt in de commissievergadering d.d. 20 januari 2025, en daarmee niet te concluderen valt of het bestede Zutphense gemeenschapsgeld aan huishoudelijke zorg tot maximale maatschappelijke waarde heeft geleid;

b) Zorgmedewerkers en mensen die huishoudelijke zorg nodig hebben, de klappen opvangen als het college dit uitgangspunt niet gehandhaafd heeft. Zo laten de werkomstandigheden van huishoudelijk medewerkers in Zutphen veel te wensen over.[2]

c) De gemeente haar taak om huishoudelijke zorg te organiseren weliswaar kan uitbesteden aan derden, maar de verantwoordelijkheid voor deze zorg en de mensen die het betreft niet;

d) Zorgbedrijf Tzorg in 2023 landelijk zeer waarschijnlijk minstens 7 miljoen euro winst maakte[3] en het college niet aannemelijk maakt dat die winst niet ook van Zutphens gemeenschapsgeld is gemaakt.

Verzoekt het college:

i. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt *"budgetbesteding moet gericht zijn op maximale maatschappelijke waarde uit publieke middelen",* per direct uit te voeren en te handhaven.

ii. Hier jaarlijks verantwoording over af te dragen aan de raad;

iii. Structureel overleg met zorgverleners in de huishoudelijke zorg te organiseren over hun werkomstandigheden, waarbij de portefeuillehouder aanwezig is;

iv. Zorgverleners in de huishoudelijke zorg te ondersteunen en te helpen als blijkt dat een zorgbedrijf de CAO niet nakomt.

en gaat over tot de orde van de dag.

Indiener(s): Gert Müller (SP)

Mede-indiener(s):

Toelichting:

[1] In ons commerciële zorgsysteem is het de norm dat bedrijven in de huishoudelijke zorg flinke winst maken. Winst die vaak gemaakt wordt over de ruggen van medewerkers in de huishoudelijke zorg en hun cliënten. In 2018 maakte Tzorg bijvoorbeeld een winst van 7,5 miljoen (meer dan 5% van de omzet, waar de norm 3% is). (*Onderzoek Pointer, Follow the Money).* (Miljoenen aan winst bij 97 zorgbedrijven (en dat wordt zelden gecontroleerd) | KRO-NCRV).

[2]Medewerkers in de huishoudelijke zorg hebben (via insprekers in de raad) meermalen aangegeven dat hun werkomstandigheden niet goed zijn: Cao-afspraken worden niet nagekomen, uren worden teruggebracht waardoor er harder gewerkt moet worden om hetzelfde in kortere tijd te doen, er is geen tijd meer voor belangrijke contactmomenten zoals samen een praatje maken, post doornemen etc.

[3]In 2023 had TZorg een omzet van 234 miljoen, met een percentage van 3% zou dat betekenen een winst van dik 7 miljoen, met 5% dik 10 miljoen).

In 2021 koos onze raad ervoor om deze negatieve effecten van marktwerking voor medewerkers en cliënten in de huishoudelijke hulp zoveel mogelijk te beperken. Het aantal gecontracteerde zorgbedrijven werd teruggebracht van 14 naar 3, en met de 3 overgebleven zorgbedrijven werden afspraken gemaakt.

De meest basale afspraak, waartoe de raad unaniem besloten heeft, luidt: *"budgetbesteding moet gericht zijn op maximale maatschappelijke waarde uit publieke middelen".* Wat betekent: gemeenschapsgeld voor zorg en niet voor winst voor bedrijven.

Het college heeft zich onvoldoende ingespannen om de fundamentele afspraak: *"budgetbesteding moet gericht zijn op maximale maatschappelijke waarde uit publieke middelen"* te handhaven. Er is geen structureel contact en overleg geweest met werknemers in de huishoudelijke zorg om zicht te krijgen op hun werkomstandigheden. Verder heeft het college zich niet ingespannen om duidelijk te krijgen of, en hoeveel winst de zorgbedrijven hebben gemaakt.